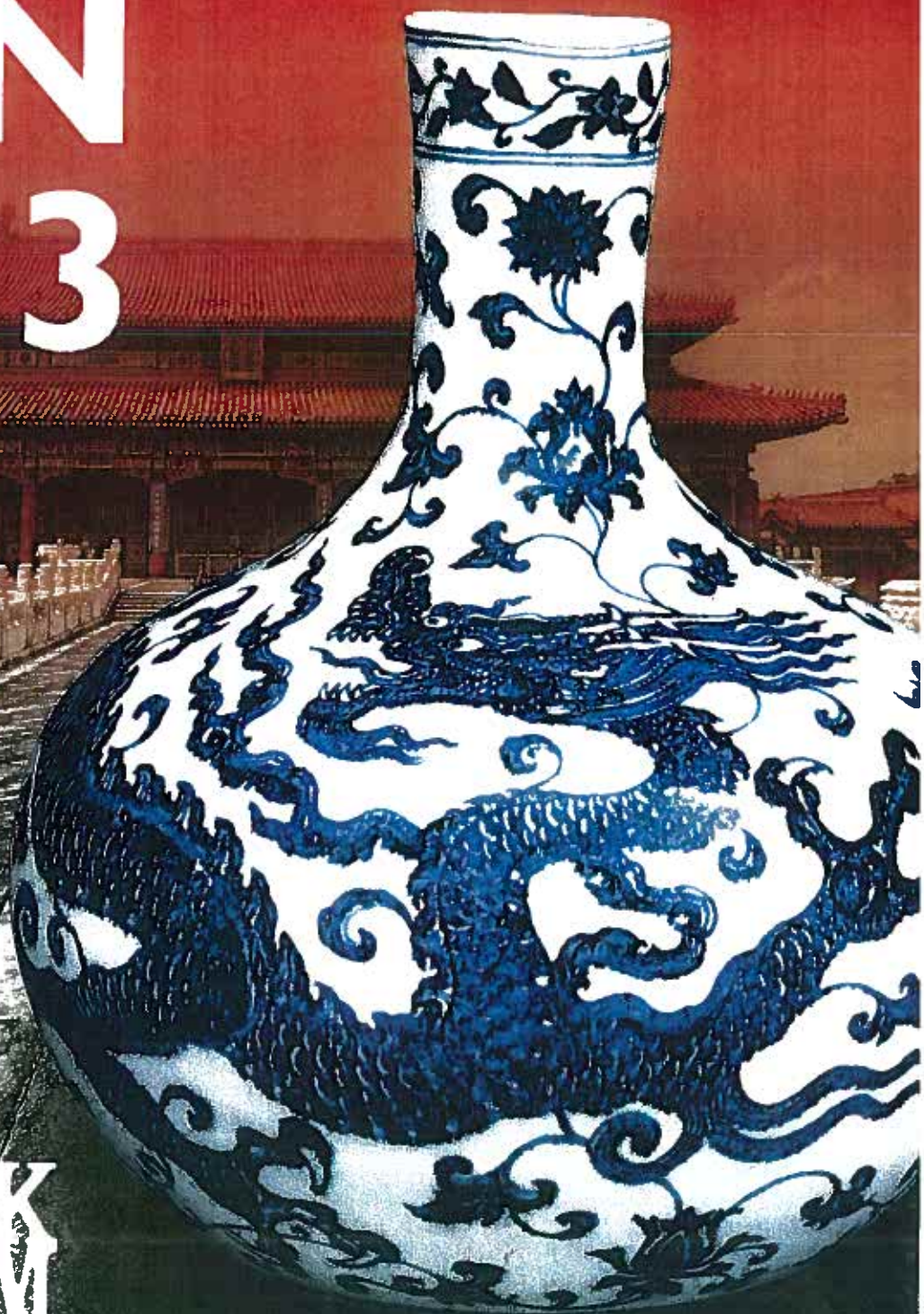

JAAAR STUK- KEN 2013

KRANIK
MIZUKI
PUBLISHED

STICHTING

KERAMIEKMUSEUM

HET PRINCESSEHOF

JAARSTUKKEN

2013

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 24 MAART 2014

Stichting Keramiekmuseum Het Princessehof

Bezoekadres	Grote Kerkstraat 11 8911 DZ Leeuwarden
Postadres	Postbus 1239 8900 CE Leeuwarden
Telefoon	058 – 29 58 958
Internet	www.princessehof.nl
Email	info@princessehof.nl

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MAART 2014

Inhoudsopgave

Bericht van de Raad van Toezicht	2
1. Jaarverslag	
1.1 Algemeen	4
1.2 Bestuursverslag	5
1.3 Begroting 2014	13
1.4 Toelichting Eigen Vermogen	14
2. Jaarrekening 2013	
2.1 Balans per 31 december 2013 – model I	16
2.2 Categoriele exploitatierekening 2013 – model IIa	18
2.3 Categoriele en functionele exploitatierekening 2013 – model IIb	20
2.4 Kasstroomoverzicht	22
2.5 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	23
2.6 Toelichting op de balans per 31 december 2013	26
2.7 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	32
2.8 Toelichting op de exploitatierekening 2013	33
2.9 Prestatieverantwoording – model III	39
2.10 Verbonden partijen	41
3. Overige gegevens	
3.1 Resultaatbestemming	42
3.2 Vaststellen jaarrekening 2013	43
3.3 Gebeurtenissen na balansdatum	44
3.4 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	45

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MAART 2014

Bericht van de Raad van Toezicht

Jaarrekening

De door de directie opgestelde jaarrekening over het boekjaar 2013 van Stichting Keramiekmuseum Het Prinsessehof is, conform de statuten, door Deloitte Accountants gecontroleerd en van een goedkeurende verklaring voorzien. De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen onder de overige gegevens.

De directie heeft de jaarrekening vastgesteld, nadat deze, vergezeld van het verslag van bevindingen van de accountant, ter beoordeling en goedkeuring aan de Raad van Toezicht is voorgelegd.

Toezicht

In het verslagjaar is vier maal een vergadering van de Raad van Toezicht geweest. Daarnaast is tussentijds overleg gevoerd tussen de voorzitter van de Raad van Toezicht en leden van de directie en op onderdelen tussen de Raad van Toezicht en de directie.

In de vergaderingen van de Raad van Toezicht zijn de jaarstukken 2012 en de begroting 2014 beoordeeld en goedgekeurd. De Raad volgt de uitvoering van het beleid zoals vastgesteld in het activiteitenplan 2013-2016. Er wordt een kwartaalrapportage verstrekt aan de Raad van de activiteiten en de Raad ontvangt deelbeleidsplannen.

De Raad van Toezicht bedankt de Raad van Bestuur en de medewerkers voor hun bijdragen in het afgelopen jaar.

Leeuwarden, 24 maart 2014

Raad van Toezicht

De heer prof.em.dr. L. Koopmans, voorzitter

Mevrouw H.C. Alberdingk Thijm, vice voorzitter

De heer R. Mulder, secretaris

De heer mr. drs. K.J. van Dijk

De heer dr. R. Ekhart

De heer drs. D. de Goede

Mevrouw E.M. Witsen Elias

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MAART 2014

1. JAARVERSLAG 2013

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 24 MARCH 2014

1.1 ALGEMEEN

Oprichting

De Stichting Keramiëkmuseum Het Princessehof is opgericht op 19 april 2001 en is gevestigd in de Grote Kerkstraat 11, 8911 DZ Leeuwarden. Bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Friesland is de stichting ingeschreven in het stichtingenregister onder nummer 01092532.

Statutaire doelstelling

De stichting heeft ten doel het inrichten en exploiteren van het museum 'Keramiëkmuseum Het Princessehof' te Leeuwarden en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

Het vermogen van de stichting wordt gevormd door:

- het vermogen van de stichting ten tijde van de oprichting
- subsidies, bijdragen, retributies en donaties
- schenkingen, erfstellingen en legaten
- alle andere verkrijgingen en baten

Missie

Keramiëkmuseum Princessehof vertelt verhalen over keramiëk uit Azië & Europa aan een brede groep van kunst- en cultuurliefhebbers. Het presenteert daarvoor een eigentijds en publieksgericht programma, al dan niet in samenwerking met (inter)nationale partners.

Hoofddoelgroep van het museum is geïnteresseerden in cultuurhistorie. Subdoelgroepen zijn kunst- en keramiëkliefhebbers en (primair) onderwijs.

Het museum beheert en presenteert een omvangrijke en gevarieerde collectie en nieuwe inzichten worden overgedragen door middel van hoogwaardige presentaties en technieken.

Het museum is door zijn collectie en specialisatie toonaangevend en uniek binnen de Nederlandse museumwereld. Met andere instellingen die over belangrijke keramiëkcollecties beschikken - zowel nationaal als internationaal - wordt nauw samengewerkt.

Keramiëkmuseum Het Princessehof heeft de ambitie zijn naam en positie als publieksgericht museum én als nationaal kennisinstituut op het gebied van de Nederlandse en internationale keramiëk verder te verstevigen.

Cultural Governance

De Bestuurlijke organisatie van Stichting Keramiëkmuseum Het Princessehof werkt volgens een model met een toezichthouder. Deze Raad van Toezicht toetst het artistiek-inhoudelijke beleid van het museum op basis van de beleidsuitgangspunten, ziet toe op een doelmatige en controleerbare besteding van de middelen, adviseert de Directie en ondersteunt waar nodig bij het leggen en onderhouden van externe contacten. De Raad van Toezicht spreekt zich uit over de begroting en jaarrekening. Zij is tevens verantwoordelijk voor de aanstelling, de honorering, het functioneren en het ontslag van de leden van de directie.

De directie is eindverantwoordelijk voor alle aspecten van beleid, zowel inhoudelijk, financieel als organisatorisch.

Samenstelling Directie

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MAART 2014

Het bestuur van Keramiekmuseum Het Prinsessehof wordt gevormd door Stichting Beheer Fries Museum / Keramiekmuseum Het Prinsessehof. Deze stichting kent de volgende samenstelling van de Directie:
mevrouw drs. S.M. Bak, algemeen directeur
de heer ir. R. Woering, zakelijk directeur

De Directie is eindverantwoordelijk voor alle aspecten van beleid: zowel inhoudelijk, financieel en organisatorisch.

Samenstelling Raad van Toezicht

In het verslagjaar is vier maal een vergadering van de Raad van Toezicht geweest. Daarnaast is tussentijds overleg gevoerd tussen de voorzitter van de Raad van Toezicht en leden van de directie en op onderdelen tussen de Raad van Toezicht en de directie.

In de vergaderingen van de Raad van Toezicht zijn de jaarstukken 2012 en de begroting 2014 beoordeeld en goedgekeurd. De Raad volgt de uitvoering van het beleid zoals vastgesteld in het activiteitenplan 2013-2016. Er wordt een kwartaalrapportage verstrekt aan de Raad van de activiteiten en de Raad ontvangt deelbeleidsplannen.

Leden Raad van Toezicht:

Rooster van aftreden

Naam	Termijn	Aantreden	Aftreden	Einde termijn
De heer prof. dr. L. Koopmans	2e	april 2006	april 2014	april 2014
De heer drs. D. de Goede	3e	april 2006	n.b.	april 2016
Mevrouw E.M. Witsen Elias	2e	december 2006	december 2014	december 2014
De heer mr. drs. K.J. van Dijk	2e	juni 2007	juni 2014	juni 2015
Mevrouw H.C. Alberdingk Thijm	2e	oktober 2007	n.b.	oktober 2015
De heer R. Mulder	2e	oktober 2009	n.b.	oktober 2017
De heer prof. dr. R. Ekhart	1e	december 2013	n.b.	december 2017
De heer prof. Y. Kuiper	3e	april 2006	december 2013	april 2014
De heer A.A. Olijslager	2e	april 2006	december 2013	april 2014

Statutair worden de leden voor ten hoogste 4 jaar benoemd en zijn na afloop van een zittingsperiode tweemaal herbenoembaar.

Subsidiëring Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)

De belangrijkste subsidieverstrekker van Prinsessehof is het Ministerie van OCW. Het ministerie hanteert een beleidsperiode van 4 jaar en stelt voor de totale periode subsidie beschikbaar. Het jaar 2013 is het eerste jaar van de beleidsperiode 2013 - 2016. Jaarlijks legt Prinsessehof verantwoording af aan het ministerie volgens het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016. Het ministerie heeft met Prinsessehof prestatieafspraken gemaakt. De prestatieverantwoording wordt opgesteld volgens model III – activiteit en bereik musea - van het handboek en is onderdeel van de jaarrekening.

Subsidiëring Gemeente Leeuwarden

De Gemeente Leeuwarden subsidieert Prinsessehof; ze stelt jaarlijks een subsidie beschikbaar die iets

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MAART 2014

groter is dan de huur voor de Gemeentelijke gebouwen die het museum jaarlijks moet betalen. Hiervoor moet jaarlijks een subsidieverzoek worden ingediend. Met de Gemeente is de afspraak gemaakt dat de verantwoording van de subsidiegelden dezelfde is als die voor het Ministerie van OCW.

Vrijstelling successie- en schenkingsrecht

Per 1 januari 2008 merkt de Belastingdienst Keramiekmuseum Het Princessehof aan als Algemeen Nut Beoogde Instelling (ANBI). Het museum is hiermee geheel vrijgesteld van successie- en schenkingsrecht. De aanmerking geldt voor onbepaalde tijd. De beslissing is gebaseerd op artikel 6.33 Wet inkomstenbelasting 2001.

Controleverklaring

De jaarrekening 2013 van Keramiekmuseum Het Princessehof is door Deloitte Accountants gecontroleerd volgens de algemene verantwoording in het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

6

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MAART 2014

1.2 Bestuursverslag

Algemeen

De bestuursstructuur van de Stichting Beheer Fries Museum/Keramiëkmuseum Het Prinsessehof is als volgt: een Raad van Toezicht en een Raad van Bestuur/directie. De directie bestaat uit mevrouw drs. S.M. Bak, algemeen directeur en de heer Ir. R. Woering, zakelijk directeur.

Het secretariaat was in handen van mevrouw H. de Vries, directiesecretaresse, tot 1 mei 2013 en van mevrouw B. Vis, directiesecretaresse vanaf 21 mei 2013.

Jaarrekening en bestemming exploitatiesaldo

De door de directie opgestelde jaarrekening over het boekjaar 2013 van Keramiëkmuseum Het Prinsessehof is, conform de statuten, gecontroleerd door Deloitte Accountants en van een goedkeurende verklaring voorzien. De controlverklaring is opgenomen in de jaarrekening.

De directie heeft de jaarrekening ter controle en goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Toezicht. De Raad heeft mede op grond van de controleverklaring en het bijbehorende verslag de jaarrekening goedgekeurd. Volgens het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies wordt het resultaat 2013 ad € 197.698, toegevoegd aan de algemene reserve en aan de bestemmingsfonds OCW algemeen volgens de berekening op pagina 42.

Resultaatbestemming.

Toezicht

In het verslagjaar is vier maal een vergadering van de Raad van Toezicht geweest. Daarnaast is tussentijds overleg gevoerd tussen de voorzitter van de Raad van Toezicht en leden van de directie en op onderdelen tussen de Raad van Toezicht en de directie.

In de vergaderingen van de Raad van Toezicht zijn de jaarstukken 2012 en de begroting 2014 beoordeeld en goedgekeurd. De Raad volgt de uitvoering van het beleid zoals vastgesteld in het activiteitenplan 2013-2016. Er wordt een kwartaalrapportage verstrekt aan de Raad van de activiteiten en de Raad ontvangt deelbeleidsplannen.

Resultaten

Het boekjaar 2013 wordt afgesloten met een voordelig exploitatiesaldo van € 197.698 dat na de resultaatbestemming toegevoegd wordt deels aan de algemene reserve en deels aan het bestemmingsfonds OCW algemeen.

Het voordelig exploitatie saldo is onder meer ontstaan door:

BATEN

Per saldo zijn extra inkomsten gegenereerd van ca. € 33.550 door:

Hogere inkomsten:

Directe opbrengsten - overige inkomsten (verhuur en doorbelastingen)	42.000
Subsidie OCW – loon- en prijscompensatie 2013	6.300
Subsidies uit publieke middelen - voor tentoonstellingen en aankopen	82.150

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MAART 2014

Lagere inkomsten:	
Directe opbrengsten – publieksinkomsten	15.800
Indirecte opbrengsten – doorberekening personeelskosten	22.700
Subsidies/bijdragen uit private middelen	
waarvan particulieren incl. Vrienden Vereniging	25.000
waarvan private fondsen	33.400

LASTEN

Per saldo zijn de uitgaven € 164.150 lager. Dit is ontstaan door:

Hogere uitgaven ten behoeve van:	
Inhuur medewerkers	18.000
Huur museum panden en werkplekken	48.000
Aankopen	88.000
Huisvestingskosten	45.300
Overige kosten	
inkoop museumkaarten	7.100
museumwinkel – overige kosten	7.000
Lagere uitgaven ten behoeve van:	
Salariskosten	102.640
Afschrijvingskosten	104.000
Overige lasten	
Tentoonstellingen	124.000
collectie- en publieksfunctie	6.000
kantoorkosten	15.500
diverse personeelskosten	7.110
inkopen museumwinkel	15.700
overige kosten theesalon	2.600
RENTEBATEN	
hogere renteopbrengsten	10.300
lagere opbrengsten vrijval egalisatiereserves	10.334

Financiële positie

In de brief van 25 september 2013, kenmerk 535460, heeft het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap het vierjaarlijkse instellingssubsidie 2009-2012 vastgesteld.

In deze brief wordt geschreven dat de kosten van de reorganisatie in 2012 ten laste dienen te worden gebracht van de algemene reserve van het museum. Op verzoek van het Ministerie wordt in de jaarverantwoording over 2013 de correctie verwerkt. De herberekening staat op 14.

Het Eigen Vermogen ultimo 31.12.2013 is € 734.077 en bestaat uit een algemene reserve van € 437.976, een bestemmingsreserve restant subsidie OCW 2009-2012 ad € 175.864 en een bestemmingsfonds OCW algemeen van € 120.237.

De algemene reserve die vrij besteedbaar is voor de organisatie van Keramiekmuseum Het Prinsessehof met een balanstotaal van ruim 1,6 miljoen beschouwen wij als voldoende weerstandsvermogen. Het streven is om het weerstandsvermogen op dit niveau te houden.

De liquiditeit is in 2013 opnieuw toegenomen en als goed te kwalificeren.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MAART 2014

Prestatieverantwoording

Activiteit & bereik musea

(Model III)

	Huidige boekjaar	Activiteitenplan	Vorig boekjaar
Totaal aantal bezoeken per jaar	74.382	35.000	47.309
- waarvan betalend	65.063	27.000	47.309
- waarvan aantal scholieren primair onderwijs	5.566	1.250	1.440
- waarvan aantal scholieren voortgezet onderwijs	3.323	750	1.810
Registratiegraad > 95%	Ja	ja	94,5%
Collectieplan up to date	Ja	ja	ja
Veiligheidsplan up to date	Ja	ja	ja

Toelichting

Totaal aantal bezoeken

In samenwerking met Museum Het Prinsenhof in Delft werd de tentoonstelling 'Blauw – Kunst of Kitsch' in Delft georganiseerd. Het aantal bezoeken in Delft is meegenomen in het totaal aantal bezoeken.

Specificatie

	Prinsessehof	Blauw in Delft	Totaal
Totaal aantal bezoeken	31.897	42.485	74.382
- Betalend	22.578	42.485	65.063
- Scholieren PO	2.051	3.515	5.566
- Scholieren VO	762	2.561	3.323

Percentage registratiegraad

Op 31 december 2013 bedroeg de registratiegraad van de keramische 95%. Vanwege het continue proces van aankopen en schenkingen zal de registratiegraad nooit 100% zijn. Daarnaast vragen enkele registratievraagstukken nader onderzoek en besluitvorming. Dit betreft collectie-onderdelen die behoren tot de C- en D-categorieën uit de Collectiestrategie 2012-2016. De registratiegraad is goed in kaart gebracht en werkzaamheden worden geprioriteerd en bijgehouden in de 'Werklijst Registratievraagstukken'.

Collectieplan up to date

Op basis van het in de Collectiestrategie 2012-2016 geformuleerde collectiebeleid is het museum in 2012 gestart met de teruggave van het omvangrijke non-keramische bruikleen van de Ottema-Kingma Stichting. Van alle non-keramische objecten waarvan het bruikleen wordt opgezegd, is de standplaats in het collectie management systeem geactualiseerd.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 24 MAART 2014

Veiligheidsplan up to date

Het integraal veiligheidsplan maakt onderdeel uit van de dagelijkse bedrijfsvoering van de afdeling Facilitaire Zaken en is opgedeeld in 3 verschillende categorieën, namelijk:

- organisatorische maatregelen
- bouwkundige maatregelen
- elektronische maatregelen

Er is een commissie veiligheidszorg. Deze commissie veiligheidszorg bestaat uit: hoofd Facilitaire Zaken, hoofd Collecties, coördinator Beveiliging/hoofd BHV, surveillance/BHV, coördinator Huisvesting & Presentaties. De commissie komt maandelijks bijeen om het integraal veiligheidsplan te bespreken. Tijdens deze bijeenkomsten worden aanpassingen c.q. verbeteringen meteen verwerkt in het plan veiligheidszorg.

Strategie

In 2011 is het Strategisch Beleidsplan 2011-2020 vastgesteld. Tezamen met het in 2010 opgestelde Collectiebeleidsplan vormt het Strategisch Beleidsplan voor de komende 10 jaar de koers van het Prinsessehof. Deze werd nader uitgewerkt in de aanvraag voor de Basis Infrastructuur voor 2013-2016. Onderdeel van het Strategisch Beleidsplan zijn de missie, de visie en 4 strategische doelstellingen.

Missie

Het keramiekmuseum Prinsessehof vertelt verhalen over keramiek uit Azië en Europa aan een brede groep van kunst- en cultuurliefhebbers. Het presenteert daarvoor een eigentijds en publiekgericht programma, al dan niet in samenwerking met (inter)nationale partners.

Visie

In 2020 weet 90% van de kunst- en cultuurliefhebbers in Nederland van het bestaan van Keramiekmuseum Het Prinsessehof.

Strategische doelstelling 1

Verbeter de financiële exploitatie door een publieksgerichte programmering, efficiencyverbeteringen en een vergroting van de overige eigen inkomsten (c.q. het verkleinen van de afhankelijkheid van subsidies).

Strategische doelstelling 2

Vergroot het omgevingsbewustzijn. Intensiveer en regisseer de contacten met de 3 (4) belangrijkste stakeholders, te weten OC&W, de gemeente Leeuwarden (als subsidiegever en als eigenaar van een deel van de collectie), de bruikleengevers (in het bijzonder de Ottema-Kingma Stichting) en eventueel de provincie.

Strategische doelstelling 3

Ontwikkel en introduceer vanuit de missie en visie een eenduidige en onderscheidende op bezoekers en doelgroepen gerichte positionering.

Strategische doelstelling 4

Breng het Prinsessehof (deels) buiten Leeuwarden door vestiging van een volwaardig virtueel digitaal Prinsessehof alsmede het aanbieden van een deel van de collectie in de randstad door samenwerking of een eigen vestiging.

De strategische- en collectiedoelstellingen zijn geconcretiseerd in de jaarplannen 2012 en verder en de daaronder liggende afdelingsplannen. De doelstellingen zijn vertaald in de aanvraag voor de basis infrastructuur voor de periode na 2012.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

10

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 FEBRUARI 2019

Reorganisatie

In 2013 heeft er een reorganisatie plaatsgevonden bij Stichting Het Fries Museum. Doelstelling van de reorganisatie was een kleinere en slagvaardiger organisatie passend binnen het exploitatiebudget van Stichting Het Fries Museum. Omdat het Fries Museum sinds 2011 een met het Keramiekmuseum Princessehof geïntegreerde organisatie heeft, betreft deze reorganisatie ook die medewerkers die deels of geheel werkzaamheden voor het Keramiekmuseum Het Princessehof verrichten. Het gevolg is dat er een bezuiniging heeft plaatsgevonden op de exploitatie van Stichting Keramiekmuseum Het Princessehof.

Programmering

- a. drie tentoonstellingen in Medisch Centrum Leeuwarden
- b. 'Delfts Blauw – kunst of kitsch?' – vanaf 27.10.2012 t/m 05.01.2014 in Delft
- c. 'Winters Tafelen – design ontmoet traditie' – vanaf 25.11.2012 t/m 24.02.2013
- d. 'Het Mysterie Ming' – vanaf 23.03.2013 t/m 05.01.2014

Met de tentoonstellingen 'Het Mysterie Ming' en 'Delfts Blauw' geven we invulling aan de strategische doelstelling om intensief publieksgericht te programmeren.

De tentoonstelling 'Het Mysterie Ming' is gerealiseerd in Princessehof, de tentoonstelling 'Delfts Blauw' is gerealiseerd in samenwerking met Museum Het Prinsenhof in Delft en te bezichtigen in Delft.

Voor 2014 wordt een grote publiekstentoonstelling over keramiek en theecultuur voorbereid.

Samenwerking

Het Princessehof werkt meer en meer samen met andere partijen:

De tentoonstelling 'Delfts Blauw' is tot stand gekomen in samenwerking met Museum Het Prinsenhof in Delft.

Het samenwerkingsverband www.aziatischekeramiek.nl was ook in 2013 actief. Er is een nieuwe website gelanceerd en de tentoonstelling 'Het Mysterie Ming' vond plaats in het teken van het samenwerkingsverband.

Samen met het Stedelijk Museum 's-Hertogenbosch is een aankoopbeleidsplan moderne en hedendaagse keramiek ingediend bij het Mondriaan Fonds.

Eigen inkomstennorm

Het percentage eigen inkomsten om toe te kunnen treden tot de culturele basisinfrastructuur 2013-2016 is door het Ministerie bepaald op een gemiddeld percentage over de jaren 2010 en 2011 van 17,5%. Voor het jaar 2013 is het percentage bepaald op minimaal 18,5%.

Het percentage eigen inkomsten Keramiekmuseum Princessehof 2013 is 39,2%.

Cultural Governance

De Bestuurlijke organisatie van Keramiekmuseum Het Princessehof werkt volgens een model met een toezichthouder. Deze Raad van Toezicht is toezichthouder en toetst het algemene beleid en de strategie, volgt de uitvoering daarvan en keurt de door externe accountant beoordeelde jaarrekeningen en begrotingen goed. Deze laatste worden gepresenteerd in een meerjarenperspectief. De Raad adviseert de Directie en ondersteunt waar nodig bij het leggen en onderhouden van externe contacten. Ook keurt zij bijzondere investeringen en leningen goed en benoemt, beoordeelt en ontslaat de directie.

De Directie is eindverantwoordelijk voor alle aspecten van beleid, zowel inhoudelijk, financieel als organisatorisch.

Continuïteit van de instelling

Het Ministerie van OCW heeft bepaald dat Keramiekmuseum het Princessehof onderdeel uitmaakt van de basisinfrastructuur OCW in de periode 2013 – 2016.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

11

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 21 MAART 2014

Leeuwarden, 24 maart 2014.

.....
drs. S.M. Bak, algemeen directeur

ir. R. Woering, zakelijk directeur

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

12

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 24 MAART 2014

1.3 Begroting Keramiekmuseum Het Prinsessehof 2014

B A T E N

Directe opbrengsten

Publieksinkomsten buitenland	2.500
Publieksinkomsten binnenland	
- onderdeel kaartverkoop	127.500
- overige	155.500
Sponsorinkomsten	0
Overige inkomsten	1.600
Indirecte opbrengsten	223.443
Totale opbrengsten	510.543

Structurele subsidie OCW

Exploitatiebijdrage	1.366.656
Huisvesting	75.102

Structurele subsidie Provincie 0

Structurele subsidie Gemeente 275.000

Structurele subsidie ander orgaan dan OCW,
provincie, gemeente (bijv. Cultuurfondsen of EU) 0

Overige subsidies

Bijdragen uit publieke middelen	0
Bijdragen uit private middelen	
- waarvan particulieren incl. vriendenverenigingen	12.500
- waarvan bedrijven	0
- waarvan private fondsen	5.000
- waarvan goede doelenloterijen	0

Totale subsidies / bijdragen 1.734.258

Totale baten 2.244.801

L A S T E N

Salarislasten	1.298.430
Afschrijvingen	345.000
Huur	217.500
Aankopen	17.500
Overige lasten	641.371
Totale lasten	2.519.801

Saldo uit gewone bedrijfsvoering -275.000

Saldo rentebaten / - lasten 0

Saldo overige buitengewone baten / lasten 275.000

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

13

Voor identificatiedoeleinden,
Behorend bij controleverklaring
d.d. 24 MAART 2014

1.4 Toelichting Eigen Vermogen

In de brief van 25 september 2013, kenmerk 535460, heeft het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap het vierjaarlijkse instellingssubsidie 2009-2012 vastgesteld.

In deze brief wordt geschreven dat de kosten van de reorganisatie in 2012 ten laste dienen te worden gebracht van de algemene reserve van het museum. Op verzoek van het Ministerie wordt in de jaarverantwoording over 2013 de correctie verwerkt.

De herberekening van het Eigen Vermogen is als volgt.

	<u>31.12.2011</u>
Algemene reserve	460.047
Bestemmingsfonds OCW	<u>148.163</u>
Totaal	608.210
Nadelig saldo 2012	- 71.831
Correctie n.a.v. brief OCW	
Kosten reorganisatie	<u>119.318</u>
Voordelig saldo 2012	47.487
Toerekening voordelig saldo 2012 aan:	
Bestemmingsfonds OCW	27.701
Algemene reserve	19.786
Mutatie 2012	
Algemene reserve	460.047
Onttrekking reorganisatie	-119.318
Toevoeging batig saldo	<u>19.786</u>
Totaal	360.515
Bestemmingsfonds OCW	148.163
Toevoeging batig saldo	<u>27.701</u>
Totaal	175.864
	<u>31.12.2012</u>
Algemene reserve	360.515
Bestemmingsfonds OCW	<u>175.864</u>
	536.379

Het totaalbedrag in het bestemmingsfonds OCW aan het eind van de beleidsperiode 2009-2012 wordt, conform de richtlijnen van OCW, opgenomen in de balans als 'Bestemmingsreserve restant subsidie OCW 2009-2012':

	Totaalbedrag 31.12.2012	Resultaat 2013	Totaalbedrag 31.12.2013
	€	€	€
Algemene reserve	360.515	77.461	437.976
Bestemmingsreserve restant subsidie OCW 2009-2012	0	0	175.864
Bestemmingsfonds OCW	0	120.237	120.237
		<u>197.698</u>	<u>734.077</u>

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 24 APR 2014

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MARCH 2014

2.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2013 (na resultaatbestemming)
(Model I)

	31.12.2013		31.12.2012	
	€	€	€	€
ACTIVA				
I Immateriële vaste activa	0		0	
II Materiële vaste activa	515.510		820.899	
III Financiële vaste activa	0		0	
Totale Vaste Activa		515.510		820.899
I Voorraden	49.484		57.793	
II Vorderingen	256.434		261.471	
III Effecten	0		0	
IV Liquide middelen	834.622		697.512	
Totale Vlottende Activa		1.140.540		1.016.775
Totale Activa		1.656.050		1.837.674

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 24 MAART 2014

	31.12.2013		31.12.2012	
	€	€	€	€
PASSIVA				
I Algemene reserve	437.976		360.515	
II Bestemmingsreserve OCW 2009-2012	175.864		0	
III Bestemmingsfonds OCW	120.237		175.864	
IV Overige bestemmingsfondsen	0		0	
Totale Eigen Vermogen		734.077		536.379
Aankoopfonds		0		0
Voorzieningen				
I Voorziening jubilea	14.559		19.161	
Totale Voorzieningen		14.559		19.161
Langlopende Schulden				
I Egalisatierekening investeringssubsidies	415.367		690.033	
Totale Langlopende Schulden		415.367		690.033
Kortlopende schulden				
I Schulden aan leveranciers/verb.partijen	331.691		327.789	
II Belastingen en sociale verzekeringen	25.867		32.337	
III Schulden inzake pensioenen	9.798		12.003	
IV Verlofrestanten	42.455		24.099	
V Overige schulden	20.326		45.704	
VI Overlopende passiva	61.910		150.169	
Totale Kortlopende Schulden		492.047		592.101
Totale Passiva		1.656.050		1.837.674

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MAART 2014

2.2 Categoriele Exploitatierkening Princessehof 2013
(Model IIa)

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
	€	€	€
B A T E N			
Publieksinkomsten totaal			312.425
Buitenland	2.098	2.500	
Binnenland totaal			
- kaartverkoop	156.984	138.630	
- overig	136.276	170.461	
Sponsorinkomsten	0	0	0
Overige inkomsten	44.105	2.100	20.399
Directe opbrengsten	339.463	313.691	332.824
Indirecte opbrengsten			
Waarvan kapitalisatie vrijwilligers			
Waarvan overige indirecte opbrengsten	205.942	228.631	199.707
Totale Opbrengsten	545.405	542.322	532.531
Structurele subsidie OCW			
Huisvesting	77.607	75.102	13.998
Exploitatiebijdrage	1.370.920	1.366.656	1.513.723
Totale Structurele subsidie OCW	1.448.527	1.441.758	1.527.721
Structurele subsidie provincie	0	0	0
Structurele subsidie gemeente	270.000	270.000	267.000
Structurele subsidie ander orgaan dan OCW, provincie, gemeente	0	0	0
Overige subsidies			
Bijdragen uit publieke middelen	82.150	0	172.347
Bijdragen uit private middelen			95.376
Particulieren incl. vriendenverenigingen		25.000	
Bedrijven		0	
Private fondsen	71.574	105.000	
Goede doelenloterijen	0	0	
Totale Subsidies/bijdragen	1.872.251	1.841.758	2.062.444
Totale Baten	2.384.080	2.384.080	2.594.975

Deloitte

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 24 maart 2014

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
	€	€	€
LASTEN			
Salarislasten			
Waarvan vast contract	813.326	915.966	1.049.093
Waarvan tijdelijk contract			4.599
Waarvan inhuur	376.531	358.451	372.764
Totale salarislasten	1.189.857	1.274.417	1.426.456
Afschrijvingen	335.940	440.000	343.836
Huur	224.595	176.500	202.975
- VRM – veiligheid musea			14.000
Aankopen	105.482	17.500	101.285
Overige lasten	649.054	760.663	869.209
Totale Lasten	2.504.929	2.669.080	2.957.762
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-87.273	-285.000	-362.787
15 Saldo rentebaten/-lasten	10.304	0	16.290
16 Saldo bijzondere baten/lasten	274.666	285.000	274.666
17 Mutatie aankoopfonds	0	0	0
Exploitatieresultaat	197.698	0	-71.831

Voor nadere informatie wordt verwezen naar de aanvullende toelichting op de exploitatierekening.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 FEBRUARI 2014

2.3 Categorieale en Functionele Exploitatierkening Princessehof 2013

(Model Iib)

FUNCTIONEEL →	Totaal	Publiekfunctie		Collectiefunctie			Wetensch. functie	Algemeen beheer
		Tijdelijke present.	Vaste present.	Verw. & afstoting	Cons. & restaur.	Onderz. & registr.		
CATEGORIAAL I								
BATEN								
Directe opbrengsten								
Publieksinkomsten totaal	295.358							
Publieksinkomsten buitenland totaal		1.364	734					
Publieksinkomsten binnenland totaal								
waarvan kaartverkoop		102.039	54.944					
waarvan overig		88.580	47.697					
waarvan waardering vrijkaarten								
Sponsorinkomsten	0							
waarvan sponsoring in natura								
waarvan overige sponsorinkomsten								
Overige inkomsten	44.105							
waarvan vergoedingen van coprod.								
waarvan overig								44.105
Indirecte opbrengsten	205.942							
waarvan kapitaalsite vrijwilligers								
waarvan overige indirecte opbrengsten		54.299	50.445			26.441		74.758
Totale opbrengsten	545.405	246.281	153.821	0	0	26.441	0	118.862
Structurele subsidie OCW								
waarvan huren	77.607							77.607
waarvan exploitatiebijdrage	1.370.920							1.370.920
waarvan kaderregeling expl.subs.								
Structurele subsidie provincie								
Structurele subsidie gemeente	270.000							270.000
Structurele subs. ander orgaan dan OCW, provincie, gemeente								
Overige (niet-struct.) subsidies/bijdragen								
Overige subsidies/bijdr. uit publ. midd.	82.150	50.000		32.150				
Overige subsidies/bijdr. uit priv.midd.								
waarvan particulieren incl. Vr.ver.	1.574							1.574
waarvan bedrijven								
waarvan private fondsen	70.000	10.000		60.000				
waarvan goede doelenloterijen								
Totale Subsidies/Bijdragen	1.872.251	60.000	0	92.150	0	0	0	1.720.101
TOTALE BATEN	2.417.656	306.281	153.821	92.150	0	26.441	0	1.838.964

FUNCTIONEEL →	Totaal	Publiekfunctie		Collectiefunctie			Wetensch. functie	Algemeen beheer
		Tijdelijke present.	Vaste present.	Verw. & afstoting	Cons. & restaur.	Onderz. & registr.		
CATEGORIAAL I								
LASTEN								
Salarislasten								
waarvan vast contract	813.326	188.751	175.631	112.869	32.632	9.176	41.208	253.060
waarvan tijdelijk contract								
waarvan inhuur	376.531	80.028	92.557	23.265	5.580	2.263	4.526	168.313
Afschrijvingen	335.940		47.661					288.279
Huur	224.595							224.595
Aankopen	105.482						105.482	
Overige kosten	649.054	4.373	168.149	1.241	327		7.866	467.099
TOTALE LASTEN	2.504.929	273.152	483.998	137.374	38.539	124.787	45.733	1.401.346
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	-87.273	33.130	-330.177	-45.224	-38.539	-98.347	-45.733	437.617
Saldo rentebaten/-lasten	10.304							10.304
Saldo bijzondere baten/lasten	274.666							274.666
Mutatie aankoopfonds								
SALDO UIT BEDRIJFSVOERING	197.698	33.130	172.127	-45.224	-38.539	-98.347	-45.733	722.587
Toerekening Algemeen beheer		137.293				21.678	43.355	
EXPLOITATIERESULTAAT	197.698	170.422	67.246	77.616	-38.539	-76.669	-2.378	0

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 24 maart 2014

Model IIa - Toelichting op de gehanteerde verdeelsleutels

*

De baten en lasten worden toegerekend aan de museale functies indien dit op objectieve gronden mogelijk is. Indien dit niet mogelijk is worden de baten en lasten verantwoord onder Algemeen Beheer. Bij de toerekening aan de museale functies wordt een consistente gedragslijn gehanteerd over de jaren.

*

De personeelslasten worden toegerekend op basis van de functiebeschrijvingen van personeelsleden en de daarbij behorende door de directie vastgestelde gewenste inzet per museale functie.

*

De toerekening van de inkomsten uit entree en de museumwinkel vindt plaats op basis van (kwantitatief) publieksonderzoek: 33% van de bezoekers komt voor de vaste collectie, 65% voor de tijdelijke presentaties.

*

De huur wordt toegerekend op basis van de gebruikte vierkante meters.

*

De toerekening van Algemeen Beheer vindt plaats op basis van de percentages gebruikte vierkante meters.

*

De subsidie OCW – exploitatiebijdrage wordt toegerekend aan de museale functies conform de methodiek van Algemeen Beheer.

*

De subsidie OCW – incidenteel wordt toegerekend aan de museale functies conform de methodiek van Algemeen Beheer.

Model IIb – categoriale en functionele exploitatierekening

De baten en lasten in de rubriek Algemeen Beheer zijn toegerekend aan de door OCW bepaalde 3 functies. Hiervoor is de volgende formule gehanteerd:

De totale oppervlakte van de panden van het museum is 100%.

Hiervan is toe te schrijven aan de volgende functies:

Publieksfunctie

- 1.1 – vaste presentaties
- 1.2 – tijdelijke presentaties

Collectiefunctie

- 2.1 – onderzoek en registratie
- 2.2 – conservering en restauratie
- 2.3 – verwerving en afstoting

3.1 – onderzoek en documentatie

Op deze wijze worden alle baten en lasten, inclusief het subsidie OCW, de kosten voor huren en de kosten van afschrijving aan de diverse functies toegerekend.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 24 MAAKI 2014

2.4 Kasstroomoverzicht	2013	2012
	€	€
I Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat	197.698	-71.831
Aanpassen voor:		
Afschrijving materiële vaste activa	335.940	343.836
<i>Bruto kasstroom uit operationele activiteiten</i>	533.638	272.005
Mutatie in voorraden	8.309	-11.894
Mutatie vorderingen	5.037	15.950
Mutatie kortlopende schulden	-100.055	140.177
<i>Netto kasstroom uit operationele activiteiten</i>	446.929	416.238
II Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-30.551	-20.270
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	-30.551	-20.270
III Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutatie aankoopfonds	0	0
Mutatie voorzieningen	-4.602	205
Mutatie egalisatierekening investeringsbijdragen	-274.666	-274.665
Aflossing financiële vaste activa	0	0
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>	-279.268	-274.460
Mutatie liquide middelen (I + II + III)	137.110	121.508
Liquide middelen einde boekjaar	834.622	697.512
Liquide middelen begin boekjaar	697.512	576.004
Mutatie liquide middelen	137.110	121.508

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MAART 2014

2.5 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening van Stichting Het Prinsessehof is opgesteld conform de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving voor organisaties zonder winststreven. De Raad voor de Jaarverslaggeving heeft per 1-1-2010 een richtlijn opgesteld met specifieke bepalingen voor kleine organisaties zonder winststreven die tot die datum waren aangewezen op Richtlijn 640. De Richtlijn is opgenomen in onderdeel C van de bundel Richtlijnen voor de jaarverslaggeving van kleine rechtspersonen. De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten.

Het boekjaar van Stichting Keramiekmuseum Het Prinsessehof is gelijk aan het kalenderjaar.

Als inrichtingseis voor de samenstelling van de jaarrekening hebben gediend de vormvoorschriften zoals die zijn verwoord in het 'Handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen 2013-2016 van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Museale collectie

De museale collectie is niet gewaardeerd.

Materiële vaste active

Met ingang van 2012 wordt afgeschreven op basis van de volgende grondslagen:

- * Op gebouwen, terreinen, installaties en vaste inrichting wordt niet afgeschreven omdat deze niet geactiveerd worden. Hierop is in 2004 een uitzondering gemaakt voor het project Renaissance Prinsessehof, de verbouwing en herinrichting van het museum. In de periode 2001 t/m 2003 vond het project plaats. De kosten voor dit project zijn geboekt als egalisatie investeringen, hier tegenover stond een egalisatiebijdrage voor een evenhoog bedrag. Met ingang van 2004 wordt hierop jaarlijks afgeschreven. De laatste termijn van afschrijven is in 2015.
- * Duurzame goederen die aangeschaft worden naar aanleiding van een investeringsbesluit die in totaal minimaal € 2.500 bedraagt, worden geactiveerd. Bedragen lager dan € 2.500 worden niet geactiveerd maar ten laste gebracht van de exploitatie in het jaar van aanschaf.
- * Duurzame goederen die worden aangeschaft ten behoeve van een presentatie of project worden niet geactiveerd maar ten laste gebracht van het presentatie- of projectbudget.
- * Duurzame goederen worden in het jaar van aanschaf over het gehele jaar afgeschreven
- * De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Automatisering	5 jaar/20%
Inventaris kort	5 jaar/20%
Inventaris lang	10 jaar/10%
Presentatiemiddelen	10 jaar/10%
Installaties	10 jaar/10%
Museale collectie	variabel

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vorraden

De eindvoorraad nog te verkopen museumkaarten en de voorraden in de museumwinkel worden op de balans opgenomen tegen de inkoopprijs.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Deloitte
Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MAART 2014

Eigen Vermogen

In de brief van 25 september 2013, kenmerk 535460, heeft het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap het vierjaarlijkse instellingssubsidie 2009-2012 vastgesteld.

In deze brief wordt geschreven dat de kosten van de reorganisatie in 2012 ten laste dienen te worden gebracht van de algemene reserve van het museum. Op verzoek van het Ministerie wordt in de jaarverantwoording over 2013 de correctie verwerkt.

De herberekening van het Eigen Vermogen is als volgt.

	<u>31.12.2011</u>
Algemene reserve	460.047
Bestemmingsfonds OCW	<u>148.163</u>
Totaal	608.210
Nadelig saldo 2012	- 71.831
Correctie n.a.v. brief OCW	
Kosten reorganisatie	<u>119.318</u>
Voordelig saldo 2012	47.487
Toerekening voordelig saldo 2012 aan:	
Bestemmingsfonds OCW	27.701
Algemene reserve	19.786
Mutatie 2012	
Algemene reserve	460.047
Onttrekking reorganisatie	-119.318
Toevoeging batig saldo	<u>19.786</u>
Totaal	360.515
Bestemmingsfonds OCW	148.163
Toevoeging batig saldo	<u>27.701</u>
Totaal	175.864
	<u>31.12.2012</u>
Algemene reserve	360.515
Bestemmingsfonds OCW	<u>175.864</u>
	536.379

Het totaalbedrag in het bestemmingsfonds OCW aan het eind van de beleidsperiode 2009-2012 wordt, conform de richtlijnen van OCW, opgenomen in de balans als 'Bestemmingsreserve restant subsidie OCW 2009-2012'.

	Totaalbedrag 31.12.2012	Resultaat 2013	Totaalbedrag 31.12.2013
	€	€	€
Algemene reserve	360.515	77.461	437.976
Bestemmingsreserve restant subsidie OCW 2009-2012	0	0	175.864
Bestemmingsfonds OCW	0	120.237	120.237
		<u>197.698</u>	<u>734.077</u>

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatie doeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 24 MAART 2014

Voorzieningen

De voorziening ter gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud van gebouwen wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht. De voorziening jubilea wordt gewaardeerd tegen contante waarde. De overige voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. De langlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld

Het aflossingsbedrag voor het komende jaar is verantwoord onder de kortlopende schulden.

Kortlopende schulden.

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben, ongeacht of ze tot ontvangsten of uitgaven hebben geleid. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum gerealiseerd zijn. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor balansdatum, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Financiële instrumenten

De stichting maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende primaire financiële instrumenten. Dit betreft financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. Derivaten worden niet gebruikt.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d.

24 MARCH 2014

2.6 Toelichting op de balans per 31 december 2013

Vaste activa

Materiële vaste activa

Het verloop van deze post in 2013 is als volgt:

	Gebouwen & terreinen	Inventaris	Herinr. museum	Beveiliging	Totaal
	€	€	€	€	
<u>Aanschafwaarde</u>					
Aanschafwaarde per 31.12.2012	2.985.014	761.537	279.244	108.713	4.134.508
Investerings 2013	0	4.315	0	26.236	30.551
Aanschafwaarde per 31.12.2013	2.985.014	765.852	279.244	134.949	4.165.059
<u>Afschrijvingen</u>					
Afschrijvingen t/m 31.12.2012	2.300.492	685.235	251.905	78.749	3.316.381
Afschrijvingen 2013	274.666	20.772	27.339	15.936	338.713
Afschrijvingen t/m 31.12.2013	2.575.158	706.007	279.244	94.685	3.655.094
<u>Boekwaarden</u>					
Boekwaarde per 31.12.2012	684.522	76.302	27.339	29.964	818.127
Boekwaarde 31.12.2013	409.865	59.846	0	40.263	509.965

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Automatisering	5 jaar/20%
Inventaris kort	5 jaar/20%
Inventaris lang	10 jaar/10%
Presentatiemiddelen	10 jaar/10%
Installaties	10 jaar/10%
Museale collectie	variabel

Vlottende activa

Voorraden

	31.12.2013	31.12.2012
	€	€
Per 31 december 2013 zijn onderstaande voorraden opgenomen tegen inkoop prijs:		
Museumwinkel	48.181	54.985
Museumkaarten	1.303	2.808
	49.484	57.793

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatie doeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MAART 2014

Vorderingen

	31.12.2013	31.12.2012
	€	€
Totale Vorderingen	253.934	261.471
Vorderingen op verbonden partijen		
Stichting Het Fries Museum	58.125	27.015
Debiteuren	8.800	18.021
Overige vorderingen		
Belastingdienst – te verrekenen b.t.w.	61.135	81.988
Stichting Museumkaart	12.041	18.574
Belastingdienst – te vorderen energiebelasting	3.516	7.000
Belastingdienst – teruggave WAO/WIA	2.707	0
Mondriaan Fonds – aankopen 2012/2013	32.150	12.500
St. Herbert Duintjer Fonds – aankopen	5.000	0
Project ‘Groen Geluk’	0	42.500
Project ‘Het Mysterie Ming’	25.000	0
Project ‘Procesoptimalisatie’	0	18.000
Museum Delft – toeslag tentoonstelling ‘Blauw’	12.794	0
Weitenberg Assurantiën – uitkering schadevrij verz. 2012	5.393	0
Rente van renterekening	11.272	17.573
Betaalautomaat	525	59
Tussenrekening museumwinkel	1.738	0
Tussenrekening diversen	489	655
Vooruitbetaalde posten – overlopende abonnementen	10.549	12.870
	<u>184.309</u>	<u>211.720</u>

De hiervoor genoemde projecten zijn gerealiseerd in het jaar 2012 en 2013. Alle baten en lasten van de projecten worden ten laste gebracht van de boekjaren 2012 en 2013. Het betreft reeds toegezegde subsidies en/of bijdragen.

Overlopende activa – onderhanden activiteiten

Vorbereidingskosten tentoonstellingen en projecten

	31.12.2013	31.12.2012
	€	€
Diverse kosten	0	363
Project ‘Wereldtour Art Nouveau’	0	1.652
	<u>0</u>	<u>2.016</u>

Subsidieverstrekkers

	31.12.2013	31.12.2012
	€	€
Gemeente Leeuwarden	2.700	2.700

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MAART 2014

Liquide middelen

	31.12.2013	31.12.2012
	€	€
Kas	13.341	11.064
Kas entreebalie, theesalon en museumwinkel	1.682	1.732
Friesland Bank, rekening 29.46.66.583 – spaarrekening	482.534	509.961
Friesland Bank, rekening 29.90.00.664 – rekening courant	142.032	174.755
Rabobank, rekening 10.31.52.156 – rekening courant	195.033	0
Totaal	834.622	697.512

Eigen vermogen

Overzicht algemene reserve, bestemmingsreserve restant subsidie OCW 2009-2012 en bestemmingsfonds OCW algemeen

Het totaalbedrag in het bestemmingsfonds OCW aan het eind van de beleidsperiode 2009-2012 wordt, conform de richtlijnen van OCW, opgenomen in de balans als 'Bestemmingsreserve restant subsidie OCW 2009-2012'.

	Totaalbedrag 31.12.2012	Resultaat 2013	Totaalbedrag 31.12.2013
	€	€	€
Algemene reserve	360.515	77.461	437.976
Bestemmingsreserve restant subsidie OCW 2009-2012	0	0	175.864
Bestemmingsfonds OCW	0	120.237	120.237
		197.698	734.077

Voorziening jubilea

Saldo 01.01.2013	19.161
Mutatie 2013	- 4.602
Saldo per 31.12.2013	14.559

Langlopende schulden**Egalisatierekening investeringsbijdragen**

Investerings i.v.m. de verzelfstandiging Stichting Keramiemuseum Het Princessehof.

Door de Gemeente Leeuwarden zijn in het kader van de verzelfstandiging extra kredieten beschikbaar gesteld, die als egalisatierekening zijn opgenomen. In geval van aanwending in een bepaald jaar, wordt overgegaan tot het vormen van een egalisatiebedrag voor deze investering, met het oogmerk al naar gelang de afschrijvingen in kwestie vanuit deze egalisatierekening een bate op de exploitatierekening te verantwoorden.

Project Renaissance Princessehof

Voor de verbouwing van het museum en voor de nieuwe inrichting van de museumzalen zijn bijdragen van derden ontvangen. Deze bijdragen zijn geboekt op een exploitatierekening investeringsbijdragen. Jaarlijks valt vrij een bedrag gelijk aan de afschrijving ten gunste van de exploitatierekening.

Deloitte
Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 maart 2014

Het verloop gedurende het boekjaar was als volgt:

	<u>31.12.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
	€	€
Saldo per 1 januari	690.033	964.699
Afschrijvingsbedrag ten gunste van de exploitatie	-274.666	-274.666
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	415.367	690.033
Kortlopende schulden		
Schulden aan verbonden partijen		
	<u>31.12.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
	€	€
Stichting Het Fries Museum	149.572	156.982
Stichting Monumenten	2.500	0
Schulden aan leveranciers		
	<u>31.12.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
	€	€
Handelscrediteuren	182.119	220.807
	<u>31.12.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
	€	€
Belastingen en sociale verzekeringen	25.867	32.337
Schulden inzake pensioenen		
	<u>31.12.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
	€	€
Pensioenpremie	9.798	12.003
	<u>31.12.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
	€	€
Verlofrestanten	42.455	24.099

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 24 April 2014

Overige schulden

	31.12.2013	31.12.2012
	€	€
Accountantskosten	7.000	9.800
Tentoonstelling 'Groen Geluk'	0	2.500
Tentoonstelling 'Winters Tafelen'	0	20.000
Tentoonstelling 'Het Mysterie Ming'	6.543	0
Tentoonstellingen - algemene kosten	1.615	0
Huisvestingskosten	175	690
Administratiekosten	54	1.527
Collectiekosten	4.696	10.673
Diverse kosten	243	514
Totaal	20.326	45.704

Voor de tentoonstellingen en projecten die zijn gerealiseerd in 2013 zijn verplichtingen aangegaan waarvoor nog niet alle facturen zijn ontvangen. Alle kosten voor een tentoonstelling of project komen ten laste van en worden verantwoord in het jaar van realisatie.

Overlopende passiva

	31.12.2013	31.12.2012
	€	€
Vooruitontvangen bijdragen inzake tentoonstelling of project		
- 'Onderzoek Aziatische Keramiek'	22.439	29.939
- 'Het Mysterie Ming'	0	25.000
Mondriaan Fonds – bestemd voor Fries Museum	0	50.000
Aankoop/opdracht moderne keramiek	10.000	10.000
Vakantiegeld	29.471	31.151
Huisvestingskosten	0	3.528
Overige	0	552
	61.910	150.169

Pensioenregeling

Stichting Keramiekmuseum Het Prinsessehof heeft haar pensioenen ondergebracht bij het ABP. Deze regeling is een toegezegde pensioenregeling. Het Prinsessehof heeft ingeval van tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds geen andere verplichting dan toekomstige hogere premies. Statutair is de maximale premie vastgesteld op 12%.

Eind december 2013 was de dekkingsgraad van het pensioenfonds 105,9%. Volgens de eisen van DNB moet de dekkingsgraad eind december 2013 minimaal 105% zijn.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatie doeleinden,
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MAART 2014

Wet Normering Topinkomens

De WNT stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De algemene bezoldigingsnorm van de WNT bedraagt na indexering voor 2013: € 228.599.

Dit bedrag is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

Bruto beloning: € 187.340

Belastbare vaste en variabele kostenvergoedingen: € 8.069

Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn: € 33.190.

De WNT is van toepassing op topfunctionarissen. Als topfunctionarissen worden aangemerkt:

- * De leden van de hoogste uitvoerende orgaan (RvB of bestuur) en de leden van het toezichthoudende orgaan (RvC of RvT)

Gegevens m.b.t. WNT (Wet Normering Topinkomens)

Raad van Toezicht

Stichting Beheer Fries Museum/Keramiekmuseum Prinsessehof

Raad van Toezicht: Onbezoldigd

Naam

De heer prof. dr. L. Koopmans

De heer drs. D. de Goede

Mevrouw E.M. Witsen-Elias

De heer mr. drs. K.J. van Dijk

Mevrouw H.C. Alberdingk Thijm

De heer R. Mulder

De heer prof. dr. R. Ekhart

De heer prof Y. Kuiper

De heer A.A. Olijslager

Topfunctionarissen

* Inhuur vanuit Stichting Het Fries Museum

** Loonkosten op basis van detacheringspercentage

Naam	Drs. S.M. Bak	Ir. R. Woering
Functie	Algemeen directeur	Zakelijk directeur
Duur dienstverband	Onbepaalde tijd	Onbepaalde tijd
Omvang dienstverband	n.v.t.	n.v.t.
Inhuur*	0,25 fte	0,25 fte
Bruto loon**	31731	28711
SV-premies werkgever**	7679	7208
Belastbare kostenvergoeding**	750	750
Voorzieningen betaalbaar op termijn	n.v.t.	n.v.t.
Beeindigingsuitkeringen	n.v.t.	n.v.t.
Jaar beëindiging	n.v.t.	n.v.t.
Motivering	n.v.t.	n.v.t.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 maart 2014

2.7 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Het museum heeft een huurovereenkomst met de Gemeente Leeuwarden voor de panden Grote Kerkstraat 9, 11, 13 en 15. Het huurbedrag in 2013 bedroeg € 158.233.

De huur wordt jaarlijks geïndexeerd. De looptijd van de overeenkomst bedraagt 1 jaar en wordt automatisch verlengd met 1 jaar en zo steeds verder, tenzij de huurovereenkomst 6 maanden voor het verstrijken van de lopende periode door een van de partijen wordt opgezegd.

Het museum huurt twee panden van de Stichting Monumenten Fries Museum/Keramiekmuseum Princessehof, te weten Grote Kerkstraat 17 en Doelestraat 3. Het huurbedrag in 2013 bedroeg € 21.362. De huur wordt jaarlijks geïndexeerd.

Met ingang van 1 augustus 2012 huurt het museum werkplekken voor medewerkers in het Fries Museum. Het huurbedrag in 2013 bedroeg € 45.000.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MAART 2014

2.8 Toelichting op de exploitatierekeningen

B A T E N

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Verschil
	€	€	€
Directe opbrengsten	339.463	313.691	25.772
Publieksinkomsten			
Buitenland totaal	2.098	2.500	-402
Binnenland totaal			
Waarvan kaartverkoop	156.984	138.630	18.354
Waarvan overig	136.276	170.461	-34.185
Waarvan waardering vrijkaarten	0	0	0
Sponsorinkomsten			
Waarvan sponsoring in natura	0	0	0
Waarvan overige sponsorinkomsten	0	0	0
Overige inkomsten			
Waarvan vergoedingen van coproductanten	0	0	0
Waarvan overig	44.105	2.100	42.005
Indirecte opbrengsten	205.942	228.631	-22689
Totale opbrengsten	545.405	542.322	3.083

Directe opbrengsten

De succesvolle tentoonstelling 'Het Mysterie Ming' werd bezocht door veel bezoekers met een museumkaart. Hierdoor steeg het bedrag aan inkomsten uit de kaartverkoop ten opzichte van de begroting.

Specificatie directe opbrengsten – overige inkomsten

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Verschil
	€	€	€
Educatie	7.492	10.511	-3.019
Theesalon	23.837	25.200	-1.363
Museumwinkel	104.699	134.750	-30.051
Diversen	248	0	249
Totaal	136.276	170.461	-34.185

Door mutaties in het personeelsbestand vanwege de reorganisatie zijn er in 2013 minder inkomsten gegenereerd uit educatie.

De lagere inkomsten uit verkopen theesalon en museumwinkel staan tegenover de lagere inkomsten voor de theesalon en de museumwinkel.

Deloitte

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 maart 2014

Specificatie overige inkomsten

Verhuur depot	9.900
Winstdeling schadevrij verzekeren	5.392
Verkoop dataloggers	4.044
Doorbelaste materialen	11.678
OKS aankopen	11.509
Diversen	1.582
Totaal	44.105

Indirecte opbrengsten

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Vershil
	€	€	€
Opbrengst doorberekening kosten medewerkers	205.009	228.631	-14.991

De integratie van Stichting Keramiekmuseum Het Prinsessehof en Stichting Het Fries Museum betekent o.a. dat medewerkers van Prinsessehof werkzaamheden verrichten voor en in het Fries Museum. In 2013 vond een algehele reorganisatie plaats waardoor verschuivingen plaats vonden in het uitvoeren van werkzaamheden voor beide musea.

Subsidie OCW

Het Ministerie heeft voor het jaar 2013 een subsidie beschikbaar gesteld van € 1.448.527 Dit is inclusief loonbijstelling 2013 ad € 4.264 en prijsbijstelling 2013 ad € 2.044 voor het onderdeel huisvesting.

Subsidie gemeente

De Gemeente Leeuwarden heeft voor het jaar 2013 een subsidie beschikbaar gesteld van € 270.000. Evenals in voorgaande jaren werd in 2013 werd door de Gemeente geen loon- en prijscompensatie toegekend.

Overige subsidies

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Vershil
	€	€	€
Publieke middelen			
- Tentoonstelling 'Het Mysterie Ming' Mondriaan Stichting	50.000	0	50.000
- Aankopen collectie Mondriaan Stichting	32.150	0	32.150
Totaal	82.150	0	82.150

Private middelen

Particulieren en vriendenverenigingen

- Tentoonstelling 'Het Mysterie Ming' Particulier	50	0	50
Vereniging van Vrienden – diversen	1.524	25.000	-23.476
Totaal	1.574	25.000	-23.426

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 24 MAART 2014

Private fondsen		105.000	
- Tentoonstelling 'Het Mysterie Ming'			
Stichting Woudsend	10.000		
- Aankopen collectie			
Stichting Herbert Duintjer Fonds	5.000		
Stichting Old Burger Weeshuis	25.000		
Stichting Woudsend	30.000		
Totaal	70.000	105.000	-35.000

De opbrengsten uit subsidies en bijdragen voor tentoonstellingen en projecten worden in de begroting opgevoerd als p.m.-post. Het museum heeft voor de tentoonstelling 'Het Mysterie Ming' gelden ontvangen van een landelijk fonds. De bijdragen van regionale fondsen bleven achter bij de begroting.

In 2013 was het mogelijk de collectie te verrijken met een bijzondere aankoop. Hiervoor werden door het Mondriaan Fonds en regionale fondsen bijdragen verstrekt.

LASTEN

Salarislasten	Realisatie 2013	Begroting 2013	Vershil
	€	€	€
Salarislasten	1.189.858	1.274.417	-84.559
Salarislasten			
Vast contract	806.958	915.966	-109.008
Tijdelijk contract	0	0	
Inhuur	382.900	358.451	24.449
Totaal	1.189.858	1.274.417	-84.559
Salarissen	611.485		
Sociale lasten	116.402		
Pensioenpremie	43.133		
	771.020		
Kosten reorganisatie	35.938		
	806.958		

De reorganisatie in 2013 heeft gevolgen gehad voor zowel de invulling van vacatures als voor de inhuur van externe medewerkers. Ten opzichte van de begroting heeft dit geresulteerd in een besparing van € 84.559.

Het gemiddeld aantal fte's in 2013 is: 14,93

Afschrijvingen

Afschrijvingen	Realisatie 2013	Begroting 2013	Vershil
	€	€	€
Investerings algemeen	32.321	135.000	-102.679
Investerings herinrichting presentaties	31.725	25.000	6.725
Investerings project Renaissance	271.894	280.000	-8.106
Totaal	335.940	440.000	-104.060

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 24 MAART 2014

De geplande investeringen in de optimalisering van de bouwkundige beveiliging van het museum zijn niet uitgevoerd in 2013 en verschoven naar 2014.

De kosten van de afschrijving van het project 'Renaissance Prinsessehof' worden geboekt op de egalisatierekening.

De kosten van afschrijving van de herinrichting van de presentaties komen ten laste van de exploitatie. Dankzij externe bijdragen kon een deel van de herinrichting van het museum in de periode 2005-2007 worden gerealiseerd. Dit is verwerkt conform de gehanteerde werkwijze bij het project 'Renaissance'.

De kosten van afschrijving op deze investeringen komen ten laste van de egalisatierekening. Eenzelfde bedrag wordt onttrokken aan de egalisatiebijdragen en verantwoord bij Saldo Bijzondere baten/lasten.

Huur

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Verschil
	€	€	€
Gemeente – huur museum panden	158.233	155.500	-3.233
Stichting Monumenten			
- Huur Doelestraat 3 & Grote Kerkstraat 17	21.362	21.000	-362
Fries Museum – huur werkplekken	45.000	0	-45.000
Totaal	224.595	176.500	-48.595

De Stichting Monumenten verhuurt aan Keramiekmuseum Prinsessehof twee panden. Met ingang van 2012 is de huur bepaald op € 20.800 per jaar. Dit bedrag wordt jaarlijks verhoogd met het landelijk percentage huurverhoging per 1 juli. Voor 2013 is dit percentage, op basis van de prijsontwikkeling OCV voor huisvesting, 2,705%.

Met ingang van 6 augustus 2012 huurt Prinsessehof werkplekken in het Fries Museum voor vrijwel alle medewerkers, uitgezonderd medewerkers beveiliging, balie, collectiebeheer en museumwinkel. De huur is bepaald op € 5.000 per fte.

Aankopen

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Verschil
	€	€	€
Moderne en hedendaagse keramiek	105.482	17.500	87.982

Met externe subsidies en bijdragen kon een aantal objecten uit de Collectie Spijker worden aangekocht. Hetzelfde geldt voor de aankoop van bloempiramides. Voor beide aankopen is geen geld beschikbaar gesteld uit de begroting.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 29 maart 2014

Overige lasten	Realisatie	Begroting	Verschil
	2013	2013	
	€	€	€
Tentoonstellingen	165.078	289.163	-124.085
Diverse kosten collectie- en publieksfunctie	44.046	50.000	-5.954
Huisvestingskosten	218.575	173.250	45.325
Kantoorkosten	59.278	74.750	-15.472
Publiciteitskosten	31.574	32.000	-426
Diverse personeelskosten	27.268	34.500	-7.232
Museumkaarten – inkopen	19.628	12.500	7.128
Museumwinkel – inkopen artikelen	49.302	65.000	-15.698
Museumwinkel – overige kosten	17.016	10.000	7.016
Theesalon – inkoop artikelen	12.063	12.000	63
Theesalon – overige kosten	4.838	7.500	-2.662
Totaal	648.666	760.663	-111.997

Tentoonstellingen

In 2013 werd de grote tentoonstelling 'Het Mysterie Ming' gerealiseerd. Dankzij het succes van deze tentoonstelling werd in de zomer besloten tot verlenging tot en met 5 januari 2014. Dit leverde een besparing op in de tentoonstellingskosten.

Huisvestingskosten

De verhoging van de huisvestingskosten wordt veroorzaakt door het grotendeels laten uitvoeren van de beveiliging van het museum door medewerkers van een extern beveiligingsbureau.

Kantoorkosten

Eén back-office voor beide musea in het gebouw van het Fries Museum heeft in 2013 een voordeel opgeleverd in de besparing op de kantoorkosten.

Diverse personeelskosten

Het uitbesteden van een groot deel van de beveiliging van het museum levert een besparing op in de aanschaf van dienstkleding van ca. € 8.000.

Museumkaarten, theesalon en museumwinkel

De verkoop van museumkaarten stijgt nog steeds. Dit betekent dat de kosten voor inkoop museumkaarten ook stijgen.

De inkoop van artikelen voor de museumwinkel wordt zeer terughoudend gedaan en afgestemd op de inkomsten uit de verkoop van artikelen. De eindvoorraad artikelen in de museumwinkel is € 48.191.

De kosten van de manager museumwinkel zijn onderdeel van de overige kosten museumwinkel.

11. Saldo rentebaten/-lasten

	Realisatie	Realisatie
	2013	2012
	€	€
Totaalbedrag	10.304	16.290

De rentebaten in 2013 zijn ontvangen rentes op de bankrekeningen.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MARCH 2014

12. Saldo bijzondere baten/lasten

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Verschil
	€	€	€
Bijdrage egalisatiereservering investeringen	274.666	285.000	10.334

Bij de afronding van het project 'Renaissance Princessehof' is een egalisatierekening opgenomen. Jaarlijks valt een bedrag vrij dat wordt geboekt ten gunste van de afschrijving van de kosten van dit project.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MAART 2016

2.9 Prestatieverantwoording

Activiteit & bereik musea

(Model III)

	Huidige boekjaar	Activiteitenplan	Vorig boekjaar
Totaal aantal bezoeken per jaar	74.382	35.000	47.309
- waarvan betalend	65.063	27.000	47.309
- waarvan aantal scholieren primair onderwijs	5.566	1.250	1.440
- waarvan aantal scholieren voortgezet onderwijs	3.323	750	1.810
Registratiegraad > 95%	Ja	ja	94,5%
Collectieplan up to date	Ja	ja	ja
Veiligheidsplan up to date	ja	ja	ja

Toelichting

Totaal aantal bezoeken

In samenwerking met Museum Het Prinsenhof in Delft werd de tentoonstelling 'Blauw – Kunst of Kitsch' in Delft georganiseerd. Het aantal bezoeken in Delft is meegenomen in het totaal aantal bezoeken.

Specificatie

	Prinsessehof	Blauw in Delft	Totaal
Totaal aantal bezoeken	31.897	42.485	74.382
- Betalend	22.578	42.485	65.063
- Scholieren PO	2.051	3.515	5.566
- Scholieren VO	762	2.561	3.323

Percentage registratiegraad

Op 31 december 2013 bedroeg de registratiegraad van de keramische 95%. Vanwege het continue proces van aankopen en schenkingen zal de registratiegraad nooit 100% zijn. Daarnaast vragen enkele registratievraagstukken nader onderzoek en besluitvorming. Dit betreft collectie-onderdelen die behoren tot de C- en D-categorieën uit de Collectiestrategie 2012-2016. De registratiegraad is goed in kaart gebracht en werkzaamheden worden geprioriteerd en bijgehouden in de 'Werklijst Registratievraagstukken'.

Collectieplan up to date

Op basis van het in de Collectiestrategie 2012-2016 geformuleerde collectiebeleid is het museum in 2012 gestart met de teruggave van het omvangrijke non-keramische bruikleen van de Ottema-Kingma Stichting. Van alle non-keramische objecten waarvan het bruikleen wordt opgezegd, is de standplaats in het collectie management systeem geactualiseerd.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 24 maart 2014

Veiligheidsplan up to date

Het integraal veiligheidsplan maakt onderdeel uit van de dagelijkse bedrijfsvoering van de afdeling Facilitaire Zaken en is opgedeeld in 3 verschillende categorieën, namelijk:

- organisatorisch maatregelen
- bouwkundige maatregelen
- elektronische maatregelen

Er is een commissie veiligheidszorg. Deze commissie veiligheidszorg bestaat uit: hoofd Facilitaire Zaken, hoofd Collecties, coördinator Beveiliging/hoofd BHV, surveillance/BHV, coördinator Huisvesting & Presentaties. De commissie komt maandelijks bijeen om het integraal veiligheidsplan te bespreken. Tijdens deze bijeenkomsten worden aanpassingen c.q. verbeteringen meteen verwerkt in het plan veiligheidszorg.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MAART 2011

2.10 Verbonden partijen

Overzicht van verbonden partijen

Van verbonden partijen is sprake wanneer een partij beleidsbepalende invloed kan uitoefenen op een andere partij, dan wel invloed van betekenis kan uitoefenen op het zakelijke en financiële beleid van de andere partij. De verbondenheid tussen Stichting Keramiekmuseum Het Prinsessehof en de hier genoemde stichtingen ontstaat omdat beide Stichtingen vallen onder de Stichting Beheer Fries Museum / Keramiekmuseum Prinsessehof en de aanwezigheid van een gemeenschappelijke Raad van Bestuur en een gemeenschappelijke Raad van Toezicht.

Stichting Beheer Fries Museum / Keramiekmuseum Het Prinsessehof

Deze stichting is statutair gevestigd in de gemeente Leeuwarden en heeft als doelstelling het instand houden, beheren en doen exploiteren van de musea Fries Museum en Keramiekmuseum Prinsessehof te Leeuwarden, zulks door het voeren van het instandhouden, beheren en doen exploiteren van de musea Stichting Het Fries Museum en Stichting Keramiekmuseum Het Prinsessehof.

Stichting Het Fries Museum

Deze stichting is statutair gevestigd in de gemeente Leeuwarden en heeft als doelstelling het inrichten en exploiteren van Het Fries Museum te Leeuwarden.

Het Prinsessehof heeft aan het Fries Museum doorbelast in 2013 kosten voor salarissen ad € 262.719, voor schoolbezoeken ad € 1.436, overige personeelskosten € 3.788, museumkaarten € 5.193 en overige algemene kosten € 17.820. Het totaalbedrag aan doorbelaste kosten is € 290.956.

Door het Fries Museum zijn in 2013 doorbelast aan Stichting Keramiekmuseum Het Prinsessehof de volgende kosten: salarissen € 355.390, huur werkplekken € 45.000, leaseauto's € 3.543, kosten ICT € 18.377, museumkaarten € 3.813, overige personeelskosten € 3.742, overige algemene kosten € 2.750. Het totaalbedrag aan doorbelaste kosten is € 432.615.

Stichting Monumenten Fries Museum / Keramiekmuseum Het Prinsessehof

Deze stichting is statutair gevestigd in de gemeente Leeuwarden en heeft als doelstelling de instandhouding van monumenten in de zin van de Monumentenwet 1998.

De Stichting Monumenten heeft een bedrag van € 21.362 voor huur pand Doelestraat 3 en Grote Kerkstraat 17 doorbelast aan Keramiekmuseum Het Prinsessehof in 2013.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MAART 2014

3. OVERIGE GEGEVENS

3.1 Bestemming van het exploitatiesaldo

Het deel van de subsidie OCW dat nog niet is besteed aan de doeleinden waarvoor de subsidie is verstrekt (zie artikel 26 van het Bekostingsbesluit) dient opgevoerd in het bestemmingsfonds OCW.

Het resultaat wordt toegerekend volgens onderstaande berekening.

	2013	perc.	2012	perc.
Totale Baten conform jaarrekening	2.417.656		2.594.974	
Correctie:				
- Kosten reorganisatie	-35.938		0	
- Onttrekking aan projectsubsidie Veiligheid	0		-13.998	
Saldo Baten	2.381.718		2.580.976	
Subsidie OCW	1.448.527	61%	1.513.723	59%
Eigen inkomsten	933.191	39%	1.067.253	41%
Voordelig / nadelig saldo	197.698		-71.831	
Correctie n.a.v. brief OCW 25.09.2013 Kosten reorganisatie 2012	0		119.318	
	197.698		47.487	
Toerekening aan:				
- Bestemmingsfonds OCW – algemeen	120.237		27.701	
- Algemene reserve	77.461		19.786	

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MAART 2014

3.2 Vaststellen jaarrekening

Vaststelling jaarrekening 2013 directie

De directie heeft de jaarrekening vastgesteld op 24 maart 2014.

Ondertekening

Drs. S.M. Bak, algemeen directeur

Ondertekening

Ir. R. Woering, zakelijk directeur

Goedkeuring Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft in de vergadering van 24 maart 2014 de jaarrekening goedgekeurd.

Ondertekening

Prof. em. dr. L. Koopmans, voorzitter

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatie doeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 24 MAART 2014

3.3 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die vermeld dienen te worden.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 24 MAART 2011

3.4 Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Afgegeven ten behoeve van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting Keramiekmuseum Het Princessehof

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport 15 tot en met pagina 41 opgenomen jaarrekening 2013 van Stichting Keramiekmuseum Het Princessehof te Leeuwarden gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de exploitatierekening over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is ten slotte verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het controleprotocol Cultuursubsidies Instellingen. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van Stichting Keramiekmuseum Het Prinsessehof.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van Stichting Keramiekmuseum Het Prinsessehof gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Keramiekmuseum Het Prinsessehof per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2013 voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals die in de subsidiebeschikking en het Controleprotocol Cultuursubsidies Instellingen zijn vermeld.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW en het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016 is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Leeuwarden, 24 maart 2014

Deloitte Accountants B.V.
was getekend: J.S. Huizinga RA

**KERAMIEK
MUSEUM
PRINCESSEHOF**